

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Aallaqqaasiut**

Siunnersuut illuliortiternernut- imaluunniit sanaartukkanut angisuunut pingaarutilinnut sanaartorfissanik pilerinartunik, tamaani innuttaasunut pingaaruteqarluinnartunik kommunit inniminniisinnaanissaminik kissaateqarnerannik tunngaveqarpoq. Tassungalu atatillugu nunaminertanik inniminniinerit kommunip nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqartarnissaat piumasaqaatigineqarluni. Peqatigitillugu aamma illuliortiternernut- imaluunniit sanaartukkanut angisuunut nunaminertat atugassiissutigineqartut atorineqarnissaannut piffissaliussamik sivitsuisarnissaq periarfissinneqarluni.

Tamatuma saniatigut annikitsualutsigut iluarsissuteqarnissamut siunnersuuteqartoqarpoq aammalu arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik pilersaarusiortarnermut- nunaminertanillu atugassiisarneq pillugit maalaaruteqartarfik pillugu malittarisassaq atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarluni.

2. Siunnersuummi pingaarnertut sammineqartut

a) Pisinnaatitaaffiit atuuttut

Pilersaarusiortarnermut inatsit 1980-kkunnili nunatsinnut nuunneqarmat nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarneq pillugu Naalakkersuisut ukiumoortumik Inatsisartunut nassuiaasiortarnissaat pillugu aalajangersagartaqarsimavoq. Tamatumuuna ilaatigut inuiaqatigiit ineriartornerisa Inatsisartunut erseqqissaatigineqartarnissaa kiisalu minnerunngitsumik Naalakkersuisut sanaartornikkut politikissaata aalajangersaaviginissaa siunertaapput. Tunngaviatigulli nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut ikittuinnarnik nalunaarusiaqarpoq. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut nalunaarusiat siornatigut aningaasanut inatsimmut ataqatigiissinniarneqartaraluartut illuliortiternerit/sanaartornerit ukiumut tulliuttumut aningaasanut inatsisissamut ukiunullu tulliuttunut missingersuutinut inissinneqarnissaat siunertaralugu, taamaattoq ullumikkut nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarneq naalakkersuisoqarfinnut assigiinngitsunut tunngatillugu aammalu kommunit illuliortiternernut- sanaartugassanullu pilersaarusiortarnerannut ataqatigiissaarinertut, erseqqissaanertut allaallu najoqqutassaanerusutut atuuffeqarneruvoq. Piffissalersuisarneq taamatuttaaq allannguuteqarnikuuvoq, taamaattumik nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut nalunaarusiaq pisariaqarfiatigut aatsaat suliarineqartariaqaraluarluni.

Kommunimut pilersaarutip immikkoortuisa ilaanut tunngaviusumik aalajangersakkanut nalimmassaasumik inatsit aalajangersagartaqarpoq (§ 20), immikkut ittumik inatsisitigut avaqqunneqarsinnaanngitsumik kiisalu inatsimmi aalajangersakkanut immikkuualuttunut nalimmassaanermi aalajangersagaq (§ 21) immikkut ittumik akuersissuteqarfiusinnaasoq.

Taamaattorli inatsisip immikkoortui tamarmik assigiimmik atuuffeqarput: § 20-imi, imm. 1, nr. 3-mi sanaartukkap inissisimaffissaa ilusissaalu oqaatigineqarput, tamannalu aamma § 21, imm. 1, nr. 1 aamma nr. 2-mi taaneqarluni. Marloqiusamik qulakkeerinninnerup tamatuma inissisimaffissaq ilusissarlu immikkut ittumik akuersissuteqarluni allanngortinneqarsinnaanersut nalornisitsilerpoq.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi §§ 22, imm. 2 nr 1, 27, imm. 2 kiisalu 41-imi allassimavoq illuliortiterneri sanaartornernrit angisuut pingaarutillit nunaminertamik atugassiinissamut qinnuteqaatit suliarilinnginnerini kommunini nunaminertanik atugassiisarnermi oqartussaatur immikkoortup ilaanut pineqartumut kommunimut pilersaarummut tapiliussakkut sukumiisumik maleruagassiuussinissaminut kommuni pisussaasoq. Qinnuteqaat tamatuma kingorna periutsit kommunip pilersaarutaani nunaminertanik atugassiisarnermi aalajangersakkat allaaserineqartut malillugit suliarineqassaaq. Tassunga atatillugu qinnuteqartumut imaluunniit sanaartortussamut aalajangersimasumut sanaartorfissamik immikkoortitsisoqarnissaa periarfissaanngilaq.

Eqqaaneqassaarli inatsisit allat, suliaqarfiit allat iluaniittut, piumasaqaatit aalajangerneqareersut malillugit missiliukkamik tunniussinissamik periarfissiimmata. Uani pineqarput Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-meersoq (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) taamatullu Sumiiffinni nunami aalajangersimasuni takornariartitsinermut akuersissuteqartarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 19, 3. december 2012-imeersoq. Aatsitassarsionermut akuersissutit takornariartitsinermilu suliffeqarfiit pigaanni sulisaatsimik ataqatigiissaarinnissaq pisariaqasaaq. Inatsisini taaneqartuni sulisaatsini sunniivigeqatigiinnerit killeqarneri tunngavigalugit, inatsisissatut siunnersuummi uani inatsisinik tunngavissinissaq naleqquttuusimannngilaq.

Inatsisinik nalimmassaasarneq atuuttoq, illuliornissamut- sanaartugassanulluunniit angisuunut qinnuteqartut kommunip tungaaniit suliasatut pilersaarutigineqartup eqqarsaatigineqarnissaa pillugu kommunit siumut neriorsuuteqarnissaannut periarfissiinnginnera kommunit tungaanniit oqaatigineqarpoq. Sanaartugassamut tunngaviusumik pilersaarut sukumiisumik aalajangersagartalik piumasaqaataasoq, aatsaat suliarineqarsimatillugu nunaminertamik atugassiisoqarnera nalunaarutigineqarsinnaasarpoq.

Inatsimmi § 46, imm. 2, nr. 2 naapertorlugit ukiut marluk iluini nunaminertamik atugassiissut atorineqarsimannngikkaangat atorunnaarsinneqartarpoq. Piffissaliussaq tamanna sanaartugassanut mikinerusunut assersuutigalugu ilaqtariinnut ataatsinut illuliassanut naleqqunneruvoq. Illuliortiternerit- sanaartukkallu angisuut pineqartillugit taakkununnga taamatut piffissaliisarneq sivikippallaartarpoq, taamaattumillu taakkua nunaminertap tamakkiisumik atornissaanut piffissakilliorneq kingunerisinnaasarlugu.

Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 11, decembarip 5-ni 2008-imeersup malitsigisaanik kommunimut pilersaarutit akuersissutigisarnissaat kommuninit akisussaaffigineqalermat, aammalu Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 17, novembarip 17-ani 2010-meersup atuuttup akuersissutigineratigut nunaannarmi nunaminertamik atugassiisarnermut oqartussaaffiup tигuneratigut, kommunerisami nunaminertanut oqartussaaffik tamakkiisumik kommuninut tunniunneqarnikuuvoq. Taamaattumik Naalakkersuisut maalaarutinik suliarinnissinnaalissapput, kommunimit aalajangiivigineqartussanut tunngasuummata.

b) Siunnersuut

§ 8 malillugu nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nalunaarusiortarnerup akulikissusissaata minnerpaamik ukiut sisamakkarlugit tunniunneqartartussanngorlugu allanngortinnissaa naleqquttuosoritinneqarpoq, taamaalilluni nalunaarusiaq tamatigoornerusumik ataqatigiissagaanerusumillu atuuffeqalerniassammat.

§ 53 naapertorlugu pilersaarutissatut siunnersuummik qinnuteqartup akiliisuusussaanerani nunaminertamik inniminniisinnaanermut periarfissaq eqqarsaatigalugu imaluunniit avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuisarnissamik piumasaaqateqarneni (VVM-avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuineq), pissusissamisoorinarpoq qinnuteqartoq sanaartortorluunniit taamatut pisoqartillugu nunaminertamik atugassiinissami salliutinneqartassappata tassami qinnuteqartup suliassamik pineqartumik piviusunngortitsinissaminut periarfissaqarnissaanut nunaminertamik pineqartumik atuisinnaatitaanissap qulakkeernissaanut ilaatigut aamma apeqqutaasartussatut ilimanaateqarsinnaammat. Aammattaaq illuliortiternernut- sanaartukkanullu angisuunut nunaminertamik atuinissamut piffissarititaasoq sivitsorneqarsinnaalerpat tamanna taakkununga naleqquttuussaaq.

Kommunit aggornerisa iluini nunaminertanut tunngasut tamakkiisumik kommuninit oqartussaaffigineqarmata, arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik pilersaarusiortarnermut- nunaminertanullu tunngatillugu maalaaruteqartarfik pillugu aalajangersakkap peerneqarnissaa naleqquttuussaaq.

Inatsisissatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
Oqaasertai atuuttut	Inatsisissatut siunnersuut
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>Pilersaarusiortarneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17, 17 november 2010-imeersumi imatut allannguisoqarpoq:</p>

<p>§ 8. Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu pilersaaruserneq pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nassuiaasiortassapput.</p>	<p>1. § 8, imatut oqaasertalerneqassaaq: ”§ 8. Naalakkersuisut minnerpaatut ukiut sisamakkaarlugit nuna tamakkerlugu pilersaaruserneq pillugu Inatsisartunut nassuiaasiortassapput”.</p>
<p>3) Sanaartukkap suussusia, inissisimaffia angissusaalu, taakkununnga ilaatigut ilanngullugit sanaartukkat akulikissusiat, portussusiat, ungasissutsimut tunngasut ilusiligaanerallu.</p>	<p>2. § 20, imm. 1, nr. 3, imatut oqaasertalerneqassaaq: “3) Sanaartorfiup suussusaa annertussusaalu, uuma ataani ilaatigut sanaartorfiup qanissusaanik, portussusaanik aamma ungasissutsimut tunngasortaanik malittarisassaliorneq.”</p>
<p>6) Aqqusernit nunaminertallu angallaffiusut allat kiisalu nunaminertat sanaartorfigineqarsimasut qaammaqputaasa ilusiligaanerit, atorneqarnerat aserfallatsaalineqarnerallu, taakkununnga ilanngullugit nunaminertat sanaartorfigineqartussaannngitsut, nunagissaanerit, ungalogarfuit, naasoqarfinnik eriaginninneq.</p>	<p>3. § 21, imm. 1, nr. 6, imatut oqaasertalerneqassaaq: ”6) Ilusiliinissaq, nunaminertanik sanaartorfiunngitsunik atuineq aserfallatsaaliinerlu, nunaminertat sanaartorfiusussaannngitsut ilanngullugit, aamma nunagissaaneq, ungalogarfuit, naasoqarfinnik eriaginninneq kiisalu aqqusernit angallaffiusunillu allanik qullilersuineq.”</p>
<p>Aalajangersagaq nutaaq</p>	<p>4. § 44-p kingornani, immikkoortumi ”Nunaminertanik atugassiisarnertit” ikkunneqassaaq: ”§ 44 a. Nunaminertamik aalajangersimasumik atuisinnaatitaaneq atuisinnaatitaasumut aalajangersimasumut kommunalbestyrelsip ukiut marluk angullugit inniminnersinnaavaa, nunaminertaq qinnuteqaatigineqartoq avatangiisit pillugit periusissanut siunnersuuserfigineqassappat (SMV) § 4, imm. 2 naapertorlugu imaluunniit avatangiisinut sunniutigisinnaasat nalilersuivigineqassappata (VVM) avatangiisinut sunniutissanik nalilersuisarneq pillugu nunatsinni malittarisassat naapertorlugit. Imm. 2. Nunaminertamik inniminniisoqarsinnaavoq, aatsaat</p>

	<p>nunaminertaq qinnuteqaatigineqartoq tunngaviusumik pilersaarummut atuuttumut naapertuuppat imaluunniit § 32 naapertorlugu inerteqquteqarallannerup atorunnaarsinneqarnerani</p> <p>Imm. 3. Avatangiisinut naliliinermut atatillugu suliassamik tusarniaasoqartillugu § 42, imm. 1 naapertorlugu tamanut saqqummiussinertut ittumik, tamanut saqqummiussisoqarnissaanik piunasaqaat § 42, imm. 1 naapertorlugu taamatulli atuutissanngilaq.”</p>
Aalajangersagaq nutaaq	<p>5. § 45-p kingorna immikkoortumi ”Nunaminertanik atugassiisarneq” ikkunneqassaaq:</p> <p>1>”§ 45 a. Kommunimut pilersaarummut tapiliussassatut immikkoortup ilaanut siunnersuuteqartoqarnissaanik aalajangiinermi immikkoortup ilaanut, tak. § 27, imm. 3, pineqartumut nunaminertamik atugassinneqarnissamik qinnuteqartumut nunaminertamik atuisinnaatitaaneq kommunalbestyrelsip ukiut marluk angullugit inniminnersinnaavaa. Taamatut pisoqartillugu §§ 42, imm. 1, aamma 45, imm. 3 atorneqassanngillat.</p> <p>Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu nunaminertamik inniminniineq pillugu nalunaaruteqartoqannginnerani, minnerpaamik sapaatip akunnerini arfinilinni qinnuteqartup suliassatut siunnersuutaata allagarsiunnissaanut kommunalbestyrelsi pisussaavoq. Tamanut saqqummiussineq kommunimi tamatumuuna nalinginnaasumik periusaasartooq malillugu pissaaq. Tamanut saqqummiussaq aammattaaq kommunip nittartagaanut ikkunneqassaaq.</p> <p>Imm. 3. Imm. 2 malillugu allagarsiinermi kommunalbestyrelsi pisussaavoq, §§ 1 aamma 20 naapertorlugit illuliassamut- imaluunniit</p>

	<p>sanaartugassamut angisuumut pisortatigoortumik piumasaqaatit suut pingaarnersiinerillu tunngaviumik atuutsinneqartussat aalajangersaaviginissaannut. Imm. 4. Allagarsiinerup nalaani pilersaarutitik allanik siunnersuutigineqartunik saqqummiussinissamut kiisalu oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqassaaq. Pilersaarutit allat siunnersuutigineqartut qinnuteqaatip siulliup suliarineqarneratulli amma taamatut nalilersorneqassapput. Imm. 5. Imm. 1 naapertorlugu nunaminertamik Kommunalbestyrelsi inniminniinarluni aalajangiinera kiisalu allagarsiinermit oqaaseqaatigineqartut il. il. imm. 2 naapertorlugu pilersaarusiornermut nassuiaasiami allassimassapput. Imm. 6. Imm. 1 naapertorlugu nunaminertamik inniminniinissamut piumasaqaataavoq, qinnuteqartup suliasatut siunnersuutigisaata kommunimut pilersaarummut tapiliussassatut siunnersuummut tunngaviliisuunissaa, suliap teknikkut aningaasatigullu qinnuteqartumit piviusunnngortinneqarnissaata ilimanaateqarnissaa, aammalu pilersaarutit piviusunnngortinnissaanut aningaasassat qinnuteqartumit akilerneqarnissaat tamanna § 53 naapertorlugu. Imm. 7. Imm. 1 naapertorlugu atuisinnaatitaanermut inniminniineq kommunalbestyrelsip ukiumik ataatsimik sivitsorsinnaavaa.”</p>
<p>2) Akuersissutip sivilunerpaamik ukiuni marlunni atorneqarnissaanut piffissaliineq.</p>	<p>6. § 46, imm. 2, nr. 2, imatut oqaasertalerneqassaaq: "2) Nunaminertamik atuinissamut akuersissutip sivilunerpaamik ukiuni marlunni atorneqarnissaanut piffissaliineq.</p>

	<p>Illuliortiternerni- imaluunniit sanaartugassani angisuuni illuliortiterneq- imaluunniit sanaartugassaq il. il.</p> <p>aallartinneqareersimappat sanaartorfissamilu nunaminertamik atuinissamut aalajangersagaq malillugu sulisoqarpat nunaminertamut pineqartumut atuisinnaatitaanerup ukioq ataasikkaartumik kommunalbestyrelsip akuersissutigisinnaavaa.”</p>
<p>§ 47. Nunaminertaq § 46, imm. 2 naapertorlugu tamatumunnga piffissarititaasup iluani atorneqalereersimanngippat, nunaminertamik atugassiineq atorunnaarsinneqassaaq.</p>	<p>7. Nutaatut ikkunneqassaaq § 47, imm. 2: "Imm. 2. Nunaminertamik atugassiissutip atorneqarnissaanut § 46, imm. 2, nr. 2, naapertorlugu kommunalbestyrelsi piffissaliussamik sivitsuisimappat, nunaminertamut pineqartumut atuisinnaatitaaneq aatsaat atorunnaarsinneqarsinnaavoq, atuisinnaatitaasup nunaminertamik atugassiissutigineqartumik atuinissamut peqqussutigineqartoq malissimanngippagu.”</p>
<p>Aalajangersagaq nutaaq</p>	<p>8. § 48-p kingornani, immikkoortumi "Nalunaarsuisarneq" ikkunneqassaaq: ”§ 48 a. Nunaminertamik inniminniineq pillugu aalajangiinerup kommunip nittartagaatigut tamanut saqqummiunnissaanut Kommunalbestyrelsi pisussaavoq. Tamanut saqqummiinermi nunaminertap inniminnerneqartup angissusaanik, inniminnerneqartup atorneqarnissaanut piffissaliussamik tamanna § 45 a, imm. 7 naapertorlugu, kiisalu nunaminertamik pineqartumik inniminniillutik qinnuteqarsimasinnaasut allat tulleriiaarnerinik imaqassaaq.”</p>
<p>§ 56. Naalakkersuisut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik pilersaarusiornermut nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfimmik pilersitsissapput. Imm. 2. Pissutsit Inatsisartut inatsisaanni</p>	<p>9. § 56, imatut oqaasertalerneqassaaq: “§ 56. Pissutsit Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqartut pillugit imaluunniit maleruagassat Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersangaasut naapertorlugit kommunalbestyrelsip</p>

<p>matumani pineqartut pillugit imaluunniit maleruagassat Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersagaasut naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinera, pissutsit inatsisinut tunngassuteqarpata Naalakkersuisunut suliassanngortinneqarsinnaapput. Taamaattorli pinngitsaaliissummik taarsiinertalimmik arsaarinnissuteqartarneq pillugu aalajangiinerit tamanna §§ 51 aamma 52 naapertorlugit Naalakkersuisunut suliassanngortinneqarsinnaanngillat.</p> <p>Imm. 5. Kommunalbestyrelsep akuersissutaanik tiguisoq naammagittaalliortoqarneranik pilersaarutitut aamma nunaminertanut naammagittaalliuuteqarfimmit nalunaarfigineqassaaq.</p> <p>Imm. 6. Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineri allaffissornikkut oqartussanut allanut sulissanngitinneqarsinnaanngilaq. Aalajangiineq eqqartuussivinnut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmu siullertut suliarinnittussatut suliakkiissutigineqarsinnaavoq.</p>	<p>aalajangiinera inatsiseqartitsinermut tunngassuteqarpat, Naalakkersuisunut suliassanngortinneqarsinnaapput. Taamaattorli pinngitsaaliissummik taarsiinertalimmik arsaarinnissuteqartarneq pillugu aalajangiinerit, tamanna §§ 51 aamma 52 malillugit Naalakkersuisunut suliassanngortinneqarsinnaanngillat.</p> <p><i>Imm. 2. Maalaaruteqarsinnaatitaasut:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Aalajangersaaffigineqartoq 2) Kinaluunniit, suliap inerneranut nammineq inuttut imaluunniit pingaaruteqartumik soqutigisaqarsimasinnaasoq. <p><i>Imm. 3. Kommunalbestyrelsip aalajangernerminik nalunaaruteqarneranit, kingusinnerpaamik sapaatit akunneri arfineq-pingasut qaangiutsinnagit maalaarut tunniunneqassaaq.</i></p> <p><i>Imm. 4. Kommunalbestyrelsep akuersissutaanik tiguisoq maalaaruteqartoqarneranik Naalakkersuisunit nalunaarfigineqassaaq.</i></p> <p><i>Imm. 5. Naalakkersuisut aalajangiineri allaffissornikkut sulialinnut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanngillat. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit suliarinneqqaartussanngorlugit aalajangiineq eqqartuussivinnut tunniunneqarsinnaavoq.”</i></p>
<p>§ 57. Pilersaarusiornermut aamma nunaminertamik atugassiisarnermi maalaaruteqartarfiup naammagittaalliut akuersissutissanut inerteqqutissanulluunniit tunngatillugu kinguartissinnaavaa maalaaruteqartarfiup aalajangiinissaata tungaanut imaluunniit maalaaruteqartarfiup allatut aalajangernissaata tungaanut atuuttumik.</p>	<p>10. § 57, imatut oqaasertalerneqassaaq: ”§ 57. Naalakkersuisut naammagittaalliut akuersissutissanut inerteqqutissanulluunniit tunngatillugu kinguartissinnaavaa Naalakkersuisut aalajangiinissaata tungaanut imaluunniit Naalakkersuisut allatut aalajangernissaata tungaanut atuuttumik.”</p>

<p>§ 58. Naalackersuisut maalaaruteqartarfiup inuttalersorneqarnissaa atuunnissaalu pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.</p>	<p>11. § 58, atorunnaarsinneqarpoq.</p>
<p>§ 68. Pilersaarusiornermut nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfiup pilersinneqarnissaata tungaanut kommunalbestyrelsip pissutsinut Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqartunut ilaasunut tunngasunik aalajangiineri §§ 56 aamma 57 malillugit Naalackersuisunut naammagittaalliuutigineqassapput.</p>	<p>12. § 68, atorunnaarsinneqarpoq.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartut inatsisaat 1. Januar 2016 atuutilerpoq.</p>

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut pisortanut kinguneqartussatut ilimagineqanngilaq.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Inatsisissatut siunnersuummut akuersineq siunissami aningaasaliisarnernut pitsaanerusement atugassaqartitsilerumaartoq Ilimagineqarpoq, tassami nunaminertanik atugassiisarnermi oqartussaasut illuliortiternernut- imaluunniit sanaartornernut angisuunut pingaarutilinnullu qinnuteqarnerni nunaminertanik sanaartorfissanik pilerinartunik qinnuteqartoq sanaartortorluunniit atugassinneqarnissaminut siunissami periarfissaqalissammat.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutissai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusaannut sunniuteqartussaannngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutissai

Nunaminertat imaluunniit sanaartorfissat aalajangersimasut illuliortiternernut sanaartugassanulluunniit anginerusunut atugassiissutigineqartarnissaat naatsorsutigineqassaaq, taakkulu nunaminertamik atuinissaminut piffissalernerqarnerminnik sivitsuiffigineqarsinnaanissaat. Peqatigitillugulu aamma tamatuma nassatarisaanik, illuliornissamut- sanaartornissamulluunniit qinnuteqartut allat taamaalillutik kingullinneqartalissapput, tassami taakkua nunaminertanut pineqartunut allatulli

atuisinnaatitaanissaminnut periarfissaqassanngimmata siunissamili utaqqisuni qanoq inissisimanerlutik takusinnaalissallugu.

Pilersaarusiornermut nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfiup peerneqarnera innuttaasut sullinneqarnerannut ajorseriaataassanngilaq, kommunit aalajangiineri pillugit maalaarutit Naalakkersuisunit suliarineqartartussaammata.

7. Sunniutissai allat pingaarutillit

Inatsisissatut siunnersuut Naalagaaffeqatigiinnermut imaluunniit namminersorluni oqartussaanerup ingerlanneqarneranut tunngatillugu kinguneqassanngilaq.

8. Oqartussaasut kattuffiillu tusarniaaffigineqarnerat

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 20. Maj-imiit 1. Juli 2015-ip tungaanut makkununga tusarniutigineqarpoq: Naalakkersuisoqarfiit, kommunit, Statens Lufthavnsvæsen, Søfartsstyrelsen, Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste. Tusarniaassut Namminersorlutik Oqartussat nittartagaanni atuarneqarsinnaasimavoq. Tusarninaanermi akissuteqarsimasut eqikkarneri ataani atuarneqarsinnaapput.

Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq, kisianni Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfiup paasinninnera malillugu siunnersuummi naleqqussarneqartariaqartunut pissutsinut oqaaseqaateqarlutik. Uani pineqarpoq pilersaarutinut inatsisip aamma Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-imeersup (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) sunniivigeqatigiinnerisa erseqqissarnera itisilerneralu.

Allannguutissat siunnersuutigineqartut, allannguutissanut tusarniaassutigineqartunut attuumassuteqanngillat, taamaattumillu immikkut tusarniaatigineqartariaqarlutik. Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummut ilanngutinngilai. Kisiaanni pilersaarutinut inatsimmi, aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kiisalu takornariartitsinermit akuersissuteqarnissaq pillugu inatsimmi sulisaatsimi, inatsisitigut aalajangersagaq sorleq erseqqissassallugu pisariaqarnersoq oqaaseqaatini nalinginnaasuni taaneqarpoq.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup erseqqissaqquaa, nunaminertanik inniminniinerit nunaminertap inniminnikkap piviusumik atornissaanut pisussaatisinngimmata, taamaalisukkullu erseqqissarpaa siunissami sanaartornissamut pilersaarusiornissamut inniminniisinaanissaq naleqquttuusooq. Sanaartukkat tamarmik atuilersinnaatitaanermik akuersissummik peqartariaqartanngimmata, tikkuarneqarpoq nunaminertamik tunniussinermit atuilersinnaatitaanermik akuersissut piumasaqaatit tamatigut piukkunnartuuneq ajortoq. Taassuma saniatigut oqaatsit assigiinngitsut pillugit tikkuarneqarput, ilaatigut "pilersaarummut siunnersuut" sanaartorneq eqqarsaatigalugu paasissutissartai paasineqarsinnaallutik "pilersaarusiap allaaserineqarnera" siunnersuuttip siunertavianut qaninnerusoq. Tamatumunnga atatillugu maluginiarneqarpoq,

pilersaarummut siunnersuut sapaatip akunneri sisamat iluanni naammassineqarsinnaanera qularnarluni.

Oqaaseqaatini Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup erseqqissarpaa nunaminertamik inniminniineq, piviusumik nunaminertamik atuinnissamut pisinnaatitaaffeqartitsinngitsoq. Siunissami atuisinnaanissamik nunaminertanik inniminniisinnaanermut tunngatillugu, ullumikkut pilersaarutitut inatsit tunngavigalugu kommunalbestyrelsep pineqartup aalajangertussaavaa nunaminertaq qanoq annertutigisooq suliniummut tunniunneqassanersoq. Nunaminertat inniminnerneqartut imaluunniit tunniunneqartut allanit atorneqarsinnaanngillat, kommunip innuttaanut inuiaqatigiinnikkut annertuumik aningaasartuutaassalluni. Tusarniaanermi akissutini arlalinni eqqaaneqarpoq, pilersaarummut siunnersuummut tusarniaaneq sapaatit-akunneri sisamanit sivisunerusariaqartoq. Inatsisissatut siunnersuut allanngortinneqarpoq, taamaasilluni sapaatit-akunnerinik arfinilinnik tusarniaaneq killilerneqarluni.

Pinnngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinullu Naalakkersuisoqarfik pissutsinut pingasunut oqaaseqaateqarpoq. Aaliangersakkap nunaminertanik illoqarfiup avataani agguaaasinnaanissamut tusarniaassutigineqarnerani siunnersuutitut attatiinnaqquneqarpoq, pissutigalugu tusarniaaneri akuttunngitsumik oqartussat periarfissittarmatigit ajornartorsiutinut assigiinngitsunut eqqumaffigisariaqartunut, arajutsineqartartunut. Pissutsinullu avatangiisimut sunniuteqarsinnaaneramik naliliinertalimmik suliaasaqartillugu, erseqqissaatigineqarpoq peqqussut nalilersuinissamut erseqqissaatinut nunaminertamillu agguaaasinniaanermut tunngatillugu tulleriiaarnermut peqqussummut aaqqiinerunngimmat. Kiisalu erseqqissaatigineqarpoq, siunnersuummi avatangiisimut akuersissutit eqqartorneqarmata, naak matumani avatangiisimut naliliinerit pineqaraluartut.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup aaliangersimaaa nunaminertamik illoqarfiup avataani agguaaasinnaanerit tusarniaanermi inatsisissami siunnersuummit peerneqannginnissaat. Naalakkersuisoqarfiup Namminersorlutik Oqartussat qaammataasaq atorlugu attaveqaatinut, nuna assiliornermi paasissutissiiffimmi soqutigisaanik paasissutissaataannik nutarterineq, takuuk § 5, stk. 2, tusarniaanissaq pisariaqartilnngimmagu. Kisiannili paasissutissanik nutarterisarnerup ullumikkut amigaateqartup ilisimaneqartoq, pissusissamisuuksaaq tusarniaanissamut pisussaaffiliineq ingerlaannarneqarnissaa attatiinnarneqassasoq. Pissutsinut allanut tunngatillugu pissusissamisunngitsunut erserpoq nunaminertanik suliniutinut tunniussineq, avatangiisimullu sunniuteqarsinnaanerup nalilersorneqarnera tunniunneqartarnera naliliinerup inerneru suli naammassineqanngitsoq tunniunneqartarneri pissusissamisunngimmat. Akuersissutinik tunniussisoqartillugu avatangiisinut sunniuteqarsinnaaneramik naliliineq naammassineqanngitsoq sioqqullugu pisarnera ilisimaneqarpoq. Sioqqutsilluni akuersisoqarsimatillugu naliliineq sioqqullugu, naliliinissap pingaaruteqassusiata appartinneqaangaatsiarsinnaammat. Pissutsillu pingajuanni, avatangiisimut sunniuteqarsinnaanerata naliliinissap avatangiisimullu akuersissutit siunnersuummi

naqqinneqarput, imaalersillugu, "avatangiisimut akuersissut" atorngi kisiannili "avatangiisimut naliliineq" atorngi qassasoq.

Inuussutissarsiornermut, Sulisoqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfiup eqqumiigivaa, takornariaqarnermut akuersissummut inatsit tusarniaanerup imarisaanut eqqaaneqarsimangimmat, pilersaarummut inatsimmi allannguinerup takornariaqarnermut akuersissutinik inatsimmut kinguneqarsinnaammat. Tusarniaanerup akissutaani oqaatigineqarpoq "Takornariaqarnermut akuersissutinik inatsit qulakkeerinninnissammat, takornariaqarniarnerup pisariaqartitsinerulersinnaasup nunaminertanik tunniunneqartunit sanilliullugu kiisalu aningaasaliissutissanik ilaareertunit qulakkeerinninnissammat kingusinnerusukkut pilersaarummut ilassuteqarsinnaanermut". Tamatuma saniatigut kissaatigineqarpoq nunaminertanik illoqarfiup avataani agguaasarnermut tunngatillugu tusarniaanermi, apeqqutaatinneqarani qinnuteqarneq peqqussutinik malinninninneroq kissaatigineqarmat tusarniaasarnerit attatiinnarneqassasut. Taamatuttaarlu pilersaarutitut tusarniaanermut piffissaliunneqarsimasoq sapaatip akunnerinik sisamaannaasut sivikigineqarmat.

Pilersaarusiornermut inatsit kiisalu takornariaqarnermut akuersissutinik inatsit marluusunut periarfissiivoq ilaatigut nunaminertanik akuersissutinillu agguaasarnerup missaarlugu naliliisinnaanermut periarfissaqartitsimmat. Pilersaarusiornermut inatsit kiisalu takornariaqarnermut akuersissutinik inatsisip marluullutik ataqquisussaavaat siuliani pisinnaatitaaffiit tunniunneqarsimasut, kisianni soorunami tunniunneqareersimasunut. Kommuni pilersaarusiornermut ilassutissaqarpat imaluunniit nunami tamarmi pilersaarusiornermut aqutsisoqarfik atorunnaarsitsissappat imaluunniit pisussaataaernerup agguaanneqarsimasunut innarliissagaluarpat, pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik nunaminertamik piginnikkunnaarsitsineq eqqartorneqarsinnaavoq imaluunniit taarsiissuteqarnissaq, tamakku pilersaarusiornermut inatsimmit atuutereertut ilaareerput. Takornariaqarnermut akuersissuteqarnermut inatsit erseqqissaatini naliginnaasuni ilanngunneqarpoq, eqqaaneqarluni maleruaqqusaliornert sorliit pisariaqartumik atortinneqartut qulaajarneqarnissaannik pisariaqartitsisoqarnera, pilersaarusiornermut inatsit atuuttup iluani, aatsitassanut inatsimmi kiisalu takornariaqarnermut akuersissutinik inatsimmi.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata oqaaseqaatigaa, Kalaallit Nunaanni inatsisini arlalinni VVM taaneqartoq, inatsit sorleq innersuunneqartoq erseqqissaqqullugu, taamalu "Avatangiisit pillugit akuersissut" aamma erseqqissaqqullugu.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup inatsimmut siunnersuut aqqippaa, Kalaallit Nunaata avatangiisinut inatsimmiittumi VVM naliliineq pineqartoq ersertillugu. Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersumut innersuussinani avatangiisinut inatsimmut atuuttuaannartumut innersuussivoq. Tamatumani qulakkeerusullugu siunissami avatangiisimut inatsimmik nutaamik akuersinermi qularutigineqassanngimmat maluerruaqqusat atuuttut Avatangiisimut sunniuteqarsinnaaneranik naliliinermut innersuussutigineqartunut.

Kalaallit Nunaata Katersugaasivia Toqqorsivialu nalunaarutigivaa erseqqissaateqaratik, taamaallaalli siunnersuutip kulturikkut eriagisassat tammatsaaliorneqarnerat innarlerneqannginnissaa kissaatigineqarmat.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik isumaqanngilaq, siunnersuut kulturikkut eriagisassanut pilersinneqarsimasunut pingaaruteqarsinnaanera. Siunnersuut tusarniaassutissatut nassiateqqammerpoq, allat oqartussat pisinnaatinneqarniassammata iluminni nalilersussallugu kinguneriumaagassai nalilersussallugit.

KANUKOKA qujassuteqarpoq pissarsilluartumik pitsaasumillu inatsisissap suliarineqarnerani suleqatigiissimanermut kiisalu innersuussutigalugu kommunit allat sisamaasut tusarniaanermi akissutaannut innersuussilluni.

Qaasuitsup Kommuniata siunnersuutigivaa inniminniinermi piumasaqaatigineqarsinnaasoq, piffissarititaasumi annerpaamik ukiuni marlunni kommunip pilersaarutaanut tapertatut ilanngunneqartarnissaa. Nunaminertanik inniminniisarnermi ersersinneqartariaqaralarpoq, pilersaarusiornermut toqqammavissap nutaap atuliersinnaanerata akuerineqarnissaa. Pilersaarummut siunnersuutip tusarniaassutigineqartarnera sap.ak. 4-niit arfilinnut allanngortittariaqaralarpoq. Kommunip siunnersuutigaa periarfissiisoqarsinnaasoq nunaminertamik innimiinniisoqarsinnaasoq pilersaarusiornermi tunngavilersuuteqartoreersimatillugu, taamaasilluni qinnuteqartoq qaammatini 3-6 akornanni nunaminertamik inniminniineq pissarsiarisinnaallugu, kiisalu qinnuteqartoq qinnuteqarfimminut paasissutissanik annerusunik nassiussisinnaalluni. Erseqqissarluartariaqarpoq suna "annerusumik" imaluunniit "malunnaatilimmik" sanaartornermi pineqarnersoq.

Qeqqata Kommuniata kajumissaarutigivaa nappanneqarsinnaassuseqarneq siunertat aaliangersagaannut ilanngunneqarnissaa. Komunip maluginiarpaq, issuaaneq "Aatsitassanut immikkoortortap pilersaarusiornermut suliniutit naliginnaasunit ilaatinneqassanngippat allassimasariaqartoq. "Avatangiisinut sunniuteqarsinnaaneranut naliliineq pilersaarusiornermut inatsimmi sakkussatut eqqaaneqartariaqarpoq. Taaguusersuinermit tunngatillugu pissusissamisuussaaq nunami tamarmi pilersaarusiorneq eqqarsaatigalugu immikkoortortat pilersaaruteqarnerat nunami tamarmi pilersaarutionermut aqutsisoqarfiit atorneqalertuuppata. Peqqussutinik atuuttunik § 21 naapertorlugu agguassineq kiisalu peqqussutinik ersarissaanerit § 21 malillugu ersarinnerulissaaq, peqqussutit atuuttut ersarissarneqartuuppata. Ajornannginnerusumik nunaminertat atunngitsuukkat tigoqqinneqarsinnaanerata qulakkeerneqartariaqaralarpoq, naak sanaartorfiusumiikkalarpat, piginnittuusup uppersarissinnaanngippagu nunaminertaq anguniakkamut atorneqarsimanngippat. Imaluunniit nunaminertamik attartorsinnaatitaaneq eqqunneqartariaqaralarpoq. Pilersaarutaasup teknikkikkut aningaasatigullu ingerlanneqarnissaanik takussutissaqartitsineq allaaserineqarnerusariaqarpoq, minnerpaaffittut maluginiagassani imaluunniit ilitersuummi.

Naammagittaalliteqarsinnaanermut tunniussisinnaatitaanerup killilerneqarnera annerpaamik qaammatit pingasuunissaat sulissutigineqartariaqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuup siunnersuutigaa inniminniinissaq ersarissartariaqartoq sanaartorfissatut ataasiakkaanut atuunnersoq ersarissarluassallugu kiisalu immikkoortortamut sorlermut atuunnersoq. Kissaatigineqarpoq piffissaliussap sap.akunnera sisamaasunit sivitsorneqarnissaa.

Kommuni Kujalliup Nunami tamarmi pilersaarusionermut immikkoortorta qarfik isumasioqatigereerlugu tikkuarpaa inatsisip tigussaanagerusumik allanngortittariaqarneranik pisariaqartitsineq, kisiannili siunnersuutip imarisasaanut pitsanngoriaatinut tapersiisinnaalluni.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup paasisimavaa, kommunit erseqqissaataasa ilaat maannakkumut allanngortinneqarnissaannut siunnersuutaasumut annerusumik kissaateqartut, immaqalu pilersaarusionermut inatsit. Tamanna atuuppoq nunamik piginnittusaaanermik inatsimmut apeqqut imaluunniit nunaminertamik akitsuut, apeqqut kingusinnerusukkut pilersaarusionermut inatsisip allanngortinneqarpat qaqeqqinneqarsinnaasoq. Nunaminertamik inniminniisarnermut tunngatillugu, pilersaarusiame tunngavilersugaasumit kiisalu Avatangiisimut sunniuteqarsinnaanerata nalilerneqarnera"-nik ilaqanngippat, inatsimmi tamanna ilaatinneqanngilaq, siunnersuut pilersaarusiame annertussusilikkanut tulluarsagaavoq. "Annertunerusunut" imaluunniit "malunnaatilimmik" nassuiarneqarnerata nassuiarneqarpoq "Annertussusilineqarnera pilersaarummik nutaamik tunngavilersorneqarnissaa imaluunniit Avatangiisimut sunniuteqarsinnaanerata nalilerneqarnissaa"-nik piumasagaataareerluni. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsimit missaarlugu oqaatigiumaneqarpoq. Matumuunali erseqqissumik aaliangiullugu annertussusaata imaluunniit malunnaatilimmik tunngavilersorneqarnera erseqqissaatigineqanngilaq.

Grønlands Erhverv tikkuarpaa naammagittaalliortarfiup atorunnaarsinneqarneranut atatillugu taarsiullugu § 5 aamma 6 kinguneqartitsisinnaanermik aaqqiisoqarnissaa, aaliangiisartut eqqaaneqarneranni.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup aaqqiineq ilannguppaa.

Inatsisissatut siunnersuutip aalajangersagartaanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut (§ 8)

Siunnersuutigineqarpoq, maannakkut aalajangersakkami piumasaqaataasup tassalu Naalackersuisut ukiumut ataasiarlutik nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nassuiaasiortarnissaat allanngortinneqassasoq, taamaalilluni aalajangersagaq taanna siunissami § 34 naapertorlugu pilersaarutissatut siunnersuutigineqartunik kommunalbestyrelsit tamanut saqqummiussisarnerannut assingusumik atuuffeqalerluni. Tamatumunnga atatillugu kommunit pilersaarutaasa kiisalu nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nassuiaasiap akornanni ataqatigiissaarinissap qularnaarneqarnissaa iluaqutaassaaq, taamaalilluni nassuiaasiaq nunarput tamaat isigalugu ataqatigiissagaanerulerlunilu ataqatigiinnerusunngortinneqassammat. Taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq, Naalackersuisut siunissami minnerpaamik ukiut sisamakkaarlugit Inatsisartunut nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nassuiaasiortassasut.

Nr. 2-mut (§ 20, imm. 1, nr. 3)

Nr. 2-mut. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, aalajangersakkap oqaasertalersornera allanngortinneqassasoq, taamaalilluni oqaasertaliussat "inissisimaffissaa" kiisalu "sanaartukkap ilusaa" inatsimmi § 20, imm. 1, nr. 3-mit peerneqassapput taamaallaallu pissutsinut kommunalbestyrelsip § 21 naapertorlugu nalimmassaavigisinnaasaatut allassimasunut ilaalissallutik. Oqaasertaliussat taakkua § 21-imi atuinneqarnerisigut, nunaminertanik atugassiisarnermi aqutsinerup eqartumik akunnattumillu atuuffeqarnissaa pinngitsoortinneqassaaq aalajangersakkanit taakkunanga immikkut ittumik akuersissuteqartarnissaq periarfissaammat. Sanaartorfissamik pineqartumik sanaartukkallu ilusissaanik annikinnerusutigut nalimmassaasinnaanissaat maanna periarfissaalissapput, nutaamik tunngaviusumik pilersaarusoqqaanngikkaluarluni.

Nr. 3-mut (§ 21, imm. 1, nr. 6)

Erseqqissarneqassaaq tassalu nunaminertat sanaartorfiunngitsut tassaammata nunaminertat sanaartorfigineqarsimanngitsut ilaat, nunaminertat angallaffiusut imaluunniit sanaartorfiusut pinnagit.

Nr. 4-mut (§ 44 a, imm. 1)

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Sanaartukkat ilaasa avatangiisinut sunniutigisinnaasaannik nalilersuisarneq avatangiisinillu nakkutiginninneq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 5, martsip 27-ni 2013-imeersumi (VVM pillugu nalunaarut)

malittarisassat naapertorlugit qinnuteqaatigineqartumut nunaminertamik atugassiissuteqarnerup nalunaarutiginnissaanut sanaartortussamut sanaartugassanik arlariinnik suliffeqarfinnullu il. il. sanaartornissaq sioqqullugu avatangiisinut sunniutaasinnaasut misissorneqaqqaarnissaat Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat. Avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuinermik aallartitsineq sukumiisorujussuusinnaavoq, piffissartornarluni akisusinnaallunilu. Avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuinerup ingerlanerani nunaminertap pineqartup allamut tunniunneqannginnissaa sanaartortumut qulakkeerniarlugu nunaminertamik atuisinnaatitaaneq sanaartortumut kommunalbestyrelsip ukiut marluk angullugit inniminnersinnaavaa. Piffissaliussap taassuma naanerani siumut ilimasaaruteqaqqaarani nunaminertamik inniminniismaneq atorunnaassaaq.

Nr. 4-mut (§ 44 a, imm. 2)

Aalajangersakkap qularnaassavaa tunngaviumik pilersaarummi atuuttumi malittarisassat naapertorlugit nunaminertap qinnutigineqartup atorneqarnissaa naapertuutsillugu aatsaat inniminniisoqartarnissaa imaluunniit § 32 naapertorlugit inerteqquteqarallarnerup atorunnaarsinneqarnerani inniminniineq tamatumani nunaminertamik atugassiinertulli inatsisitigut piumasaqaatitaqarmat taamaattorli kisianni inniminniinermut § 44 a, imm. 1 naapertorlugit allanik aamma piumasaqaatitaqarluni. Nunaminertamik inniminniineq imaanngilaq nunaminertaq sutigulluunniit atorneqarsinnaalissasoq.

Nr. 4-mut (§ 44 a, imm. 3)

Nunaminertamik qinnuteqaatinik tamanut saqqummiussinissamik piumasaqaat tamatumani avaqqunneqarsinnaassaaq, tassami avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuineq immikkut saqqummiunneqartussaammat.

Nr. 5-imut (§ 45 a, imm. 1)

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Nunaminertat atugassiissutigineqartut atorneqarnissaat qularnaarniarlugu kommunip tungaaniit illuliassap/sanaartugassap aningaasatigut teknikkikkullu ingerlanneqarsinnaaneranut uppersaatissarpassuarnik piumasaqaateqarfiusarsimavoq. Taamatut periuseqarnerup kingunerisarsimavaa, uppersaatissatut piumasarineqartunik qinnuteqartup tunniussisariaqartarsimanera kiisalu tamatumuuna aningaasartuutigineqartut akilertarlugit, naak tamatuma ingerlanerani nunaminertap pineqartup allamut tunniunneqannginnissaa qinnuteqartumit qulakkeerneqanngikkaluartoq. Tamanna tunngavigalugu, immikkoortup ilaanut kommunimut pilersaarummut tapiliussamik suliaqartoqassasoq kommunalbestyrelsi aalajangissagaluarpat, nunaminertamut pilersaarummut ilaasumut atuisinnaatitaaneq nunaminertamik atugassinneqarnissamut qinnuteqartumut atugassiissutigineqarnissaata kommunalbestyrelsimit aalajangiiffigineqarsinnaanera pillugu aalajangersagaliortoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Aallaavittut nunaminertaq ukiut marluk angullugit inniminnerneqarsinnaavoq, suliaassap

aningaasatigut teknikkikkullu ingerlanneqarsinnaanerata uppernarsaasernissaa siunertaralugu nunaminertamik atugassiinissaq siunertaralugu kommunimit piumasaqaatigineqartunik. Taamaalilluni tunngaviutinneqarpoq, illuliassap sanaartugassarluunniit qinnutigineqartup angissutsimigut pissutsimigulluunniit immikkuullarissuunera pissutigalugu kommunip pilersaarusiornissaanik tamatuma pisussaaffiliinera. Kommunalbestyrelsi nunaminertamik inniminniinissamut periarfissaq atorniarlugu aalajangerpat, taava nunaminertat pilersaarummi atugassiissutigineqartut inatsimmi §§ 42, imm. 1 aamma 45, imm. 3 naapertorlugit tamanut saqqummiunneqassanngillat. Nunaminertamik inniminniineq nunaminertamik pineqartumik qinnuteqartumut arlaannaatigulluunniit atuisinnaatitsinngilaq, kisiannili inatsimmi §§ 24 aamma 25 malillugit pilersaarutissatut siunnersuut malitsigitillugu kommunalbestyrelsimit akuerineqartillugu qinnuteqartumik taamatut atuisinnaatitaanermut salliutitsisoqarsinnaalluni.

Nr. 5-imut (§ 45 a, imm. 2)

Nunaminertamik inniminniinerup akuerineqarneranut nalunaaruteqarnissaq sioqqullugu sivikinnerpaamik sapaatip akunnerini sisamani tamanut saqqummiussinissaq sioqqullugu qinnuteqartup suliaasatut pilersaarusiaata allagarsiissutiginnissaanut kommunalbestyrelsi pisussaaffeqarpoq. Allagarsiineq kommunimi periusaasartoq malillugu pissaaq aammalu kommunip nittartagaani takuneqarsinnaassalluni. Nunaminertamik inniminniilluni qinnuteqaat Naalackersuisunut kiisalu oqartussaasunut Naalackersuisut allattorsimaffiutaanniittunut nassiunneqassaaq tamanna § 23 imm. 4 aamma imm. 6 naapertorlugu.

Nr. 5-mut (§ 45 a, imm. 3)

Kommunip allagarsiineranut atatillugu kommunalbestyrelsi pisussaavoq pilersaarusiortarnermut inatsimmi §§ 20 aamma 21 naapertorlugit piumasaqaatinik aalajangersimasunik piviusorsiortunillu, atugassarititaasunik piumasaqaatinillu aalajangersaanissaminut siunissami nunaminertamik inniminniinissamut periarfissiisussamik tunngaviusumillu pilersaarutip piviusunngortinnissaanut aqutissiuisussamik. Piumasaqaatit aalajangersarneqartut aalajangersimasuuneri piviusorsiortuunerilu kiisalu kommunalbestyrelsip pingaarnersiugassatut aalajangersakkanik atuinera inatsiseqartitsinermut tunngasuupput, § 56 naapertorlugu naammagittaalliutigineqarsinnaasut.

Nr. 5-imut (§ 45 a, imm. 4)

Allagarsiinerup nalaani kommunimut pilersaarummut tapiliussassamit nunaminertamik atugassiissutissap piviusunngortinnissaanut siunnersuutinik allanik saqqummiussinissaq periarfissaavoq, aamma siunnersuummut allagarsiissutigineqartumut saniatigut oqaaseqaateqarnissamut. Kommunalbestyrelsip piffissap tamanut saqqummiussiviusup naanerani imm. 3-imi piumasaqaatit taaneqartut tunngavigalugit illuliassat- imaluunniit sanaartugassat siunnersuutigineqartut arlaat taakkuninngalu pingaarnersiuinissaq

kommunimut pilersaarummut tapiliussassamut tunngaviutinneqassanersoq aalajangersinnaavaa.

Nr. 5-mut (§ 45 a, imm. 5)

Pilersaarusiassatut siunnersuusiatq tunngavigalugu kommunimut pilersaarummut tapiliussassamik saqqummiussisoqartillugu, kommunip tamanut allagarsiinerani tiguneqartumik, taava tamanna pilersaarusiassatut siunnersuusiatq nassuiaatitaani aamma allassimanissaa aalajangersakkami aalajangersaavigineqarpoq. Aammattaaq tamanna imm. 1 naapertorlugu nunaminertamik inniminniinermik siunnersuuteqartuni ajugaasumut nalunaaruteqartoqarsimanersoq ilanngullugu oqaatigineqassaaq.

Nr. 5-mut (§ 45 a, imm. 6)

Nunaminertamik inniminniinermik nalunaaruteqartoqassappat suut tunngaviumik piunasaqaataanersut aalajangersakkami aalajangersarneqarput. Taamaalilluni piunasaqaataavoq, qinnuteqartup suliassatut pilersaarutaata kommunimut pilersaarummut tapiliussassatut siunnersuummut tunngaviliisuunissaa, taamaalilluni suliassatut siunnersuutigineqartoq pilersaarutissatut siunnersuummut nunaminertamik atuinissaaq, sanaartukkap suunera, inissisimaffia, angissusaa, portussusia initussusaalu eqqarsaatigalugit naapertuutissalluni. Tamatuma saniatigut qinnuteqartup aammattaaq pisussaaffigaa illuliassatut- sanaartugassatut siunnersuutigineqartup qinnuteqartumit piviusunngortinneqarsinnaanerata ilimanaateqarnera ersersinniassallugu. Aammattaaq aalajangersakkami tamatumunnga malitsigitillugu pilersaarutissatut siunnersuusiasap sularineqarnerata inatsimmi § 53 malillugu qinnuteqartumit akilerneqartarnissaa siunniunneqarpoq, misilittagarineqartummi takutimmassuk pilersaarusiinik angisuunik piviusunngortitsinissat nalinginnaasumik qularnartoqartartut, taamaammallu suliat taamaattut pisortanit aningaasartuutigineqartussaananik, pingaartumik pilersaarusiortarnermut inatsimmi §§ 53 aamma 54 atuisut akiliisarnissaat siunertaappat. Sanaartortitsisup aningaasaliinera inniminniisimasup naatsorsuutigisaaq malillugu sanaartugassamik aallartitsinissaanut akornutaassanngilaq, kisiannili nunaminertamik taassuma allamut tunniunneqannginnissaa piinnarlugu qinnuteqartup aningaasartuutitaqanngitsumik inniminniinnginnissaa pillugu.

Nr. 5-mut (§ 45 a, imm. 7)

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, nunaminertamik inniminniinerup ukiumik ataatsimik sivitsortarnissaa kommunalbestyrelsip aalajangersinnaagaa. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq illuliassat- sanaartugassalluunniit angisuut ukiut marluk qaangiunnerini nunaminertamik atugassiivigineqartarnissaasa ajornakusoornissaat. Tamatumanilu pingaartumik illuliassat- sanaartugassalluunniit qinnuteqaatigineqartut nunaminertamik atugassiinissamik nalunaaruteqannginnermi oqartussaasunit allanit akuerineqaaqartussaattillugit. Assersuutigalugu tassaasinnaapput avatangiisinut

sunniutaasinnaasunik nalilersuinerit imaluunniit suliffeqarfimmut il. il. mingutsitsiasumut akuersissuteqarnissaq.

Nr. 6-mut (§ 46, imm. 2, nr. 2)

Taamaalilluni siunnersuutikkut sanaartugassani angisuuni nunaminertamik atugassiissutip atornerqarnissaanut kommunalbestyrelsip ukiumik ataatsimik sivitsuisarnissaa periarfissinneqarpoq. Ukiunut marlunnet piffissaliussap naanerani, sanaartortitsisup qinnuiginninneratigut nunaminertamik atugassiissut taamaalilluni kommunalbestyrelsip sivitsuiffigisinnaavaa. Sulili sanaartornissamut akuersissutip nutartertinnissaa sivitsortinnissaaluunniit sanaartortitsisup nammineq akisussaaffigissavaa. Nunaminertamik atuinissaq assersuutigalugu, nunaminertanik aqutsinermi oqartussaasup atuinissamut nalinginnaasumik ukiuni marlunni piffissarititaasup sanaartornermi il. il. qaangerneqarnissaa ilimanaateqartillugu, sanaartukkap naammassineqarnissaanut piffissaliussassatut pilersarusiornissaanik sanaartortup piumaffigineratigut atuinissaq qulakkeerneqarsinnaavoq. Illuliortiterneq/sanaartorneq piffissaliussaq malillugu ingerlanneqarpat, nunaminertamut pineqartumut atuisinnaatitaaneq atuisinnaatitaasup attatiinnassavaa. Nunaminertamilli atugassiisarnermi atuinissamut aalajangersagaq malillugu sulineq unittoorsimappat sanaartugaq (eqqartuussivilersuussinissamik pisussaaffiliisoqarsimangippat) B-normumik pissarsinngitsoq pissarsisimasinnaagaluartorluunniit, taava nunaminertamik atuisinnaatitaaneq atorunnaassaaq.

Nr. 7-mut (§ 47, imm. 2)

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Tunngaviatigut atuisinnaatitaaneq atornerqanngikkaangat siumut ilimasaaruteqaaqaarani atorunnaarsinneqartarpoq, taamaattorli ukiunik marlunnik piffissaliussamik arlaatigut avaqqutsisoqarsinnaanera kommunalbestyrelsimit akuerineqartillugu taava atuisinnaatitaasoq nunaminertamik utertitsinissaq sioqqullugu akuerineqarneq pillugu ilimasaarneqarnissaminut/peqquneqarnissaminut pisinnaatitaasarpoq.

Nr. 8-mut (§ 48 a)

Aalajangersagaq nutaajuvoq. §§ 44 a-mut aamma 45 a-mut siunnersuuteqarnikkut taamaalilluni nunaminertamik atuinissamut akuersissutivimmik sulil nalunaaruteqartoqanngikkaluartoq, kommunit siunissami nunaminertamik qinnuteqartumut ataatsimut inniminniisinnalernissaat anguniarneqarpoq. Nunaminertanik inniminniisarnerit nunaminertamik atugassinneqarnissamut piumasaqaataareersunut naapertuuttuusut paasiuminartuullutillu aqukkuminartuunissaat qularnaarniarlugit taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, kommunit ataasiakkaatut namminneq nittartakkaminni nunaminertat sorliit inniminnerneqarsimasutut nalunaarutigineqarsimasut, nunaminertamut inniminnerneqartumut ataatsimut atuinissamut piffissaliussaq kiisalu nunaminertamut pineqartumut qinnuteqarsimasinnaasut allat utaqqisutut tulleriaarneqarnerisa tamanut saqqummiuttarnissaat innersuussutigineqarpoq. Taamaaliornikkut innuttaasunit

qinnuteqartunillu allanit nunaminertamut qinnuteqaatigineqartumut kina atuisinnaatitaassanersoq pillugu apeqquummi kommunalbestyrelsip aalajangiiffigisassaasa qaqugu pinissai malinnaavigineqarsinnaasassapput.

Nr. 9-mut (§ 56, imm. 1)

Pilersaarusiornermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfissap § 56-imi pilersinneqartussatut siunnersuutigineqartup atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalillunilu pilersaarusiornermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi naammagittaalliutit inatsiseqartitsinermut tunngassutillit maannakkutut (§ 68 naapertorlugu) Naalakkersuisunit suliarineqartassallutik.

Nr. 11-mut (§ 56, imm. 2)

Aalajangersagaq pilersaarusiornermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfissamik Naalakkersuisut pilersitsinnginnerisa malitsigisaanik allangortinneqarpoq, naammagittaalliutinilli suliarinnittarneq Naalakkersuisunit suliarineqartassalluni.

Nassuiaatit taamaasillutik malitsigisatut imaalipput:

Imm. 1-imut: Aalajangersaanerup aalajangerpaa aalajangikkat inatsiseqartitsinermut tunngassutillit kisimik maalaarutigineqarsinnaasut. Tamatumunnga ilaangillat pisortanik arsaagaanernik taarsiiviginertalinnik aalajangikkat, Naalakkersuisut Pigisanik aalaakkaasunik arsaarinnissuteqarneq pillugu ataatsimiititaliaanit aalajangerneqartut.

Ilaatigut inatsiseqartitsinermut tunngassutillit makku maalaarutigineqarsinnaapput:

- Pilersaarutitut inatsimmut aamma kommuninut pilersaarummut, iluamik nassuiarneqarsimanersut, uuma ataani immikkut akuerineqarnerit pilersaarutit tunngaviinut akerliunersut apeqquut.
 - Suliaqarfimmut pineqartumut aalajangersakkanik sukumiinerusumik imalinnik pissarsisinnaanermut pisussaasusermik allartitsinersoq apeqquut.
 - Kommunit peqqussutaat imaluunniit inerteqqutaat qanoq nassuiarneqassanersut apeqquut.
 - Kommunimut pilersaarut, pilersaarutitut inatsimmi piumasarineqartut naapertorlugit imaqarnerisooq apeqquut.
 - Kommuninut pilersaarummik pissarsiniarnermi, kommuninut pilersaarummut ilanngussinermi, immikkut akuersissummik imaluunniit nunaminertamik tunniussinermi ingerlatseriaatsimut piginnaatitsinermullu inatsisit malinneqarsimaneritut apeqquut.
- Maalaarummik suliaqarnerminnut atatillugu Naalakkersuisut nalilissavaat, pillorissutsimut, peqataasut isumaanik tusarniaanermut, naligiisitsilluni suliaqarnermut ilaalu ilanngullugit, malittarisassat naliginnaasut malinneqarsimanersut.

Pilersaarutitut inatsit malinneqarsimappat, kommunip nalilersuineranut Naalakkersuisut isummersinnaanngillat.

Imm. 2-mut

Kikkut maalaaruteqarsinnaatitaanerinnut apeqqut Naalakkersuisut aalajangissavaat. Maalaaruteqarsinnaasut tassaapput, aalajangersaanermik toqqaannartumik eqqorneqartoq imaluunniit eqqorneqartut kiisalu kinaluunniit, suliap inerneranut nammineq inuttut imaluunniit pingaaruteqartumik soqutigisaqarsimasinnaasoq. Oqaasertaliussaq ”aalajangersaaffigineqartoq” ima isumaqartinneqarpoq, kommunip piviusumik aalajangigaanik tiguisuusoq. Oqaaseq aalajangiineq nalinginnaasumik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinertut paasineqassammat, taamaattumillu tusarniaanerit, saqqummiussinerit imaluunniit tamanut saqqummiussinerit ilaanatik. Tiguisoq nalinginnaasumik, nunaminertamik atuisuussaaq, nunaminertamik atuinissamut qinnuteqartoq, nunaminertamik atuinissamut pisinnaatitaasoq imaluunniit illuliamik piginnittuusoq. ”Kinaluunniit, suliap inerneranut nammineq inuttut imaluunniit pingaaruteqartumik soqutigisaqarsinnaasimasoq” isumaqarpoq inuit inatsisitigullu pineqartut, pilersaarutitut aamma nunaminertanut naammagittaalliuuteqartarfimmit suliame pineqartumi illua-tungiusutut isigineqartut. Aalajangersakkap inunnit amerlasunit, assersuutigalugu kommunimut pilersaarummi tapiliussanik pissarsiniarnermut ingerlariaatsit pillugit maalaarutitik tigusaqarnissaq ajornarunnaarsippaa. Assersuutigalugu piviusumik nunaminertamik tunniussinerit maalaarutigineqarpata, imm. 3, nr. 2 malillugu maalaaruteqarsinnaasutuat nalinginnaasumik tassaasarput illulianik sanilini piginnittuusut il. il. Inuinaat, soqutigisaqatigiit imaluunniit inuiaqatigiit ilaanniit il. il. toqqaannartumik, nalinginnaasumik imaluunniit tunngaviusumik suliap inernissaanik soqutigisaqannngitsut maalaaruteqarsinnaatitaanngillat

Imm. 3-mut

Suliamik Naalakkersuisunut tunniussinissamut killiliussaavoq, kommunalbestyrelsip aalajangernerminik nalunaaruteqarneranit sapaatit-akunneri arfineq pingasut qaangiutsinnagit. Sanaartortitsisup suliamut pilersaarumminik, nunaminertamik tunniussineq atortuusoq naapertorlugu piviusunngortitsisinnaanera qulakkeerniarlugu kommunip aalajangiussaanut maalaaruteqarsinnaanerup killiga aalajangerneqarnikuuvoq. Illuliamik sanaartortitsisup imaluunniit piginnittup pilersaarut piviusunngortinneqarsinnaanersoq piffissami tassani qularnaarsimassammaguttaaq.

Imm. 4-mut

Aalajangiinerup aalajangerpaa, inuk kommunip pilersaarutitut oqartussaasuanit akuersissummik pisoq, matuma ataani immikkut akuersissummik pisoq, kommunip nunaminertamik tunniussinieranut maalaaruteqartoqarsimappat Naalakkersuisunit nalunaarfigineqassammat. Assersuutigalugu illumik alliliiniarnermi nunaminertamik atuinissamut akuersissut pillugu saniliusoq maalaaruteqarsimappat, pisinnaatitaasoq sanilimi maalaarutaa pillugu nalunaarfigineqassaaq. Maalaarutigineqartoq kommunip

aalajangigarigaluaraa, akuersissummik pisup suliap qanoq inerneqarnissaanik annertuumik immikkullu soqutiginninnermik peqarnissaa ilimagineqassaaq.

Imm. 5-imut

Aalajangiinerup aalajangerpaa, Naalakkersuisut aalajangigai allaffissornikkut oqartussanut allanut maalaarutigineqarsinnaanngitsut. Taamaattorli Naalakkersuisut aalajangigai eqqartuussivinnut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit siullertut suliarinnittussanngorlugit saqqummiunneqarsinnaajuaannassapput.

Nr. 10-mut (§ 57)

Aalajangersakkat pilersaarusiornermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfissamik Naalakkersuisut pilersitsinnginnerisa malitsigisaanik allanngortinneqarpoq, naammagittaalliutinilli suliarinnittarneq Naalakkersuisunit suliarineqartassalluni.

Nr. 11-mut (§ 58)

Aalajangersagaq inatsimmi § 56-ip allanngortinneqarnerata malitsigisaanik peerneqarpoq, tamatuma kingorna Naalakkersuisut pilersaarusiornermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfissamik pilersitsissanngillat.

Nr. 12-imut (§ 68)

Aalajangersagaq inatsimmi § 56-ip allanngortinneqarnerata malitsigisaanik peerneqarpoq, tamatuma kingorna Naalakkersuisut pilersaarusiornermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfissamik pilersitsissanngillat.

§ 2-mut

Inatsisartut inatsisaata 1. Januar 2016 aallarnerfigalugu atuutilersinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.